

Effektrapport 2018

Insamlingsstiftelsen Naturarvet

Organisationsnummer 802424-1393

Bakgrund och Mål

Sveriges miljö kvalitetsmål Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv är inte inom räckhåll. I stället har mer skyddsvärd gammal skog avverkats än skyddats efter att miljömålen antogs av riksdagen 1999. Avverkning av gammal skog har dessutom ökat och är 20-30 % högre de senaste tio åren jämfört med motsvarande period före 1999. Med nuvarande takt kommer det inte finnas några gammelskogar kvar att skydda 2030.

Naturarvet samlar in medel för att förvärva skyddsvärd gammelskog som därigenom för all framtid bevaras och skyddas från avverkning i syfte att bevara den biologiska mångfalden och i övrigt främja forskning, friluftsliv och turism. Naturarvet inser att läget är kritiskt för gammelskogen och avser att i snabbare takt kunna förvärva fler gammelskogar.

Organisatoriskt sammanhang

Naturarvet är helt fristående från andra organisationer och intressen men samarbetar gärna med lokala och nationella naturskyddsorganisationer samt med alla andra som delar Naturarvets målsättning.

Naturarvet ska med sin verksamhet erbjuda ett komplement till myndigheters och andra aktörers åtgärder för att uppnå samma mål som Naturarvet har och kan i det sammanhanget också samarbeta med myndigheter. Under innevarande period har Naturarvet deltagit med projekt i Naturbonusen 2018 och i genom popularitet hos allmänheten tilldelats större bidrag från sektorn inom friluftskläder och -utrustning.

Strategi

Naturarvets strategi går ut på att öka medvetenheten och engagemanget för att bevara skyddsvärd gammelskog hos privatpersoner, organisationer och företag och att söka stöd för stiftelsens insamlingsverksamhet. Naturarvet verkar dels gentemot skogsägare dels gentemot givare och utvecklar strategier för att matcha insamling mot skogsförvärv.

På tre års sikt är den strategiska målsättningen att diversifiera intäkterna, få säkrare kassaflöde, öka antalet skogar som förvärvas och bevaras per tidsperiod samt öka resurserna inom organisationen.

Under innevarande period har Naturarvet framgångsrikt lyckats slutföra insamlingen till en skog som förvärvades 2016 och fått kontrakt på en ny skog som halva insamlingsmålet redan är uppnått för.

Kapacitet och kunnande

Naturarvets arbete baseras på kunskap och kompetens. För att säkerställa kvalitet vid valet av skogar har Naturarvet tillsatt en expertpanel med erfarna biologer och ekologer som granskar tänkbara uppköpskandidater före eventuella köp. Nuvarande verksamhetsledare är ekolog och har mångårig erfarenhet av insamling samt har tidigare erfarenheter av att driva egen verksamhet inom miljö och utbildning.

Naturarvet har en grupp trogna och hängivna givare samt flera sponsrings-samarbeten med företag. En viktig grupp givare är skogsfaddrarna som med regelbundna månadsgåvor utgör stommen i verksamhetens insamling. Via hemsidan erbjuder Naturarvet kreativa sätt att bidra till bevarandet av våra sista gammelskogar och ligger i framkant när det gäller nytänkande och innovation inom online-gåvor. Naturarvet anlitar extern konsult för IT-utveckling.

Uppföljning

Insamlingsresultat och bevarande av skog följs upp löpande och utvärderas årligen av styrelsen. En strategisk plan har antagits av styrelsen och verksamhetsledaren prioriterar verksamhetens inriktning och utveckling utifrån denna.

Resultatet av verksamheten i form av insamlade medel och motsvarande yta bevarad skog redovisas kontinuerligt via webbplats, nyhetsbrev och andra media samt rapporteras i årsredovisningarna. Huvudsakliga indikatorer är insamlade medel, bevarad areal, statistik om givare, ändamålsuppfyllelse enligt regler för 90-konto, ROI, utfallet av bevarad skog per kr insamlade medel, skogarnas bevarandestatus och tillstånd.

Resultat t.o.m. Augusti 2018

Skog

Naturarvet har hittills bevarat tre gammelskogar, Ännamusskogen i Norrbotten samt Verleskogen och Iglekärrs gammelskog i Västra Götaland. Ännamusskogen är förvärvad genom insamlade medel och formellt skyddad genom Naturarvets ägande och förvaltning. Verleskogen är naturreservat och ägs till drygt 1/3 av Naturarvet. Iglekärr ägs till fullo av Naturarvet och är naturreservat. Båda skogarna i Risveden står under Väst kuststiftelsens förvaltning.

Under 2017 fullföljdes insamlingen till Sollidens gammelskog som är en utökning med 13 ha av naturreservatet Iglekärr-Ekliden. Redan under våren fick Naturarvet möjlighet att skriva kontrakt på ytterligare 40 ha, Skarnhållans gammelskog, i anslutning till naturreservaten. Antalet rödlistade arter och signalarter i området är bland de högsta i Risveden. Skogens genomsnittliga ålder enligt skogsbruksplan är 135 år. Insamlingen påbörjades i maj och har fram t.o.m. Augusti 2018 nått 52 % av insamlingsmålet.

Skogarna som hittills har förvärvats av Naturarvet har alla höga biologiska värden och bidrar till att bevara den biologiska mångfalden. Arealen skog som Naturarvets insatser har eller kommer att ha skyddat utgör i dagsläget tillsammans ca 243 ha. Av dessa ligger 126 ha i ett område som ansluter direkt till Eklidens naturreservat, som är ca 80 ha. Den totala sammanhängande arealen skyddad mark i området som kan kallas "Porten till Risveden" är alltså 206 ha. Större sammanhängande skyddade områden ger ett mer effektivt skydd för rödlistade arter.

I områdets mitt härjade en skogsbrand som genom någon okänds persons slarv tog fart på den biologiska mångfaldens dag den 22 maj i år. Insatser från skickliga brandmän i regionen begränsade brandens omfattning till 20 ha, varav 60% ligger på Naturarvets mark. Branden är inte skadegörelse utan ses som en naturlig del av naturskogens utveckling genom årtusenden. På brandfältet invandrar nu arter som i stor utsträckning är rödlistade pga brist på brandfältsområden i det moderna skogsbruket. Dessa bidrar till att höja det biologiska skyddsvärdet i Naturreservaten.

Insamling och outreach

Förväntat utfall av bevarad skog per insamlade medel anges på hemsidan som ca 1 kvm bevarad skog per 10 kr insamlade medel. Naturarvets insamling har emellertid genom unika samarbeten med myndigheter lett till att mer skog bevarats och det faktiska utfallet är nästan dubbla arealen med 1,5 kvm bevarad skog per 10 kr insamlade medel genom Naturarvets insatser.

Ändamålsprocent ligger sett över totalt 13 års insamling på 75%, och de senaste tre åren på ca 80% t.o.m. årsskiftet 2018/2019. ROI är hittills för 2018 ca 8:1, vilket är tillfredsställande. Insamlingen ökade under 2017 jämfört med tidigare år och insamlingen fortsätter att öka under 2018.

Antalet skogsfaddrar (månadsgivare) har stagnerat på en nivå om ca 350 givare, där lika många nya ansluter spontant som gamla avslutar. Nya aktiviteter för att värva skogsfaddrar är nödvändigt för att öka antalet givare. Antalet aktiva givare inklusive spontana givare och skogsfaddrar under de senaste tre åren är drygt 2 100.

Utgifter för marknadsföring är fortsatt mycket låga och förekommer nästan endast som annonser på Facebook och Instagram. Antalet följare på Facebook har ökat under senaste året och är 7260 medan antalet på Instagram har ökat till 970 personer.

Naturarvets hemsida och närvaro i sociala medier är effektiv. Insamlingen fram t.o.m. mitten av september har uppnått budgeterat mål för 2018.